

باسمه تعالی

شرح دعای روز دوم ماه رمضان از آیت الله مجتهدی

متن و ترجمه دعای روز دوم ماه مبارک رمضان:

اللَّهُمَّ قَرَّبْنِي فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ وَ جَنَّبْنِي فِيهِ مِنْ سَخَطِكَ وَ نَقَمَاتِكَ وَ وَفَّقْنِي فِيهِ لِقِرَاءَةِ آيَاتِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ^۱

خدایا مرا در این روز به رضا و خشنودیت نزدیک ساز و از خشم و غضبت دور کن و بر قرائت آیات قرآنت موفق گردان، به حق رحمتت ای مهربانترین مهربانان عالم.

چگونه بدانیم خدا از ما راضی است

در دعای امروز از خداوند می‌خواهیم در ماه رمضان کاری کند که به رضایت و خشنودی او نزدیک بشویم؛ در روایت وارد شده، اگر می‌خواهی بدانی خدا از تو راضی است، ببین که تو از خدا راضی هستی یا نه؟!

بعضی‌ها از خدا راضی نیستند و به درگاه الهی گله می‌کنند که خدایا چرا همه دارند و من ندارم؟! یا چرا همه سالمند و من مریضم؟! نباید این‌طور حالتی داشت؛ بلکه باید در هر حالتی که هستی از خدا راضی باشی.

ملاک رضایت خدا

یکی از اولیای الهی ۳۰ سال مریض بود، از ایشان سؤال کردند آیا دوست نداری خوب شوی؟ و از این مسئله بیماری ناراحت نیستی؟

ایشان اصلاً ابراز ناراحتی نکرده بود^۲.

پس اگر می‌خواهی بدانی خدا از تو راضی است یا نه؟! به دلت مراجعه کن، بین در زندگی از خدا راضی هستی؟ اگر راضی هستی بدان که خدا هم از تو راضی است و اگر در گوشه دلت از خدا ناراضی هستی؛ متوجه باش که خدا هم از تو ناراضی است.

^۱ اقبال الاعمال؛ سید بن طاوس (رحمه الله)، ج ۱، ص ۲۵۰.

^۲ «روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ص: ۱۸۶»

حسن بن محمد الواعظ گفت: بکر بن علی المصیبی از جمله ابدال بود، سی سال بود که بیمار بود. اصحابش او را گفتند: خواهی که بهتر شوی از این بیماری؟ گفت: نه. گفتند: خواهی تا بمیری؟ گفت: نه. گفتند: چگونه؟ گفت: اگر از این دو گانه یکی خواهم، خلاف آن خواسته باشم به خود که خدای به من خواسته است، و من نخواهم که خواست من در خلاف خواست خدای بود، مرا به این فضول چه کار است! من بنده مملوکم، خداوند من آنچه صلاح من باشد به داند، خود می‌کند.

خداوند از سه گروه تعجب می‌کند

در روایت آمده است که خدای تبارک و تعالی از سه گروه تعجب می‌کند

۱. کسی که نماز می‌خواند و می‌داند مقابل چه خدایی ایستاده است، ولی در نماز حضور قلب ندارد و حواسش به نماز نیست.

استادی داشتیم که می‌گفت: ما باید از نماز خواندنیان هم استغفار کنیم.

عاصیان از گناه توبه کنند عابدان یا عارفان از عبادت استغفار^۳.

۲. کسی که عمری است روزی خدا را می‌خورد و غصه روزی فردا را دارد

غم روزی مخور بر هم مزن اوراق دفتر را
که قبل از طفل ایزد پر کند پستان مادر را^۴.

۳. کسی که می‌خندد در حالی که نمی‌داند خدا از او راضی است یا نه!

ادامه دعا:

«وَجَنِّبْنِي فِيهِ مِنْ سَخَطِكَ وَ نَقَمَاتِكَ»

خدایا یک کاری کن که از غضب تو اجتناب کنم؛ و کاری نکنم که در ماه رمضان از من ناراضی باشی

«وَوَفَّقْنِي فِيهِ لِقِرَاءَةِ آيَاتِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»

خدایا مرا موفق به خواندن قرآن کن؛ به رحمت خودت ای خدایی که رحمت تو از همه بیشتر است.

در قدیم رسم بود که در ماه مبارک رمضان چند ختم قرآن می‌کردند؛ ولی طلبه‌ها چون درس دارند حداقل یک ختم قرآن به نیت امام‌زمان (عجل‌الله‌تعالی فرجه‌الشریف) داشته باشند، یا به نیت پدر و مادر و اموات‌تان حداقل یک بار قرآن را ختم کنند.

کسی که در ماه رمضان موفق به یک ختم قرآن نمی‌شود خیلی خسارت است، ماه رمضان ماه قرآن است و باید قرآن خواند؛ اگر کسی می‌خواهد زنگار دلش پاک بشود، باید موقع سحر قرآن بخواند.

^۳ حکایت دوم گلستان سعدی

عذر تقصیر خدمت آوردم * که ندارم به طاعت استظهار
عاصیان از گناه توبه کنند * عارفان از عبادت استغفار

^۴ مرحوم واعظ قزوینی به همین مضمون چنین گفته است:

«غم روزی مخور بیهوده تا جان در بدن داری * که تا جاریست آب زندگی این آسیا گردد»

پاک کردن زنگار دل از چند راه

دل ما با گناه زنگ می زند برای پاک شدن زنگ دل چند کار را باید انجام داد:

یکی اینکه در سحرها قرآن بخوانی^۵؛ دوم اینکه استغفار کنی و دیگر اینکه دست بر سر یتیم بکشی و کمک و مددی به ایتام داشته باشی.^۶

خدایا در روز دوم ماه رمضان ما را مؤفق کن که آیات تو را بخوانیم «برحمتک یا ارحم الراحمین» ای خدایی که از همه رحم کننده‌ها رحمتت بیشتر است.

^۵ ارشاد القلوب، ترجمه رضایی، ج ۱، ص ۱۹۱.

رسول خدا فرمود که همانا این دل‌ها زنگار می‌گیرد همان طوری که آهن زنگار می‌گیرد و همانا جلای دل‌ها به خواندن قرآن است.

^۶ نصابیح، ص ۲۱۹؛ آیت‌الله مشکینی؛ ترجمه احمد جنتی

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم): پنج چیز دل را صفا دهد و سختی قلب را برطرف کند: هم‌نشینی علماء، دست به سر یتیم کشیدن، نیمه شب استغفار کردن، و کم خوابیدن شب و روزه.